

हिमसंस्कृतवार्ता:

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

पञ्चाङ्गम्

अद्य कालयुक्तः वि.सं. २०८२,
कलियुगाब्दः ५१२६ ग्रीष्म-ऋतुः
सूर्यः उत्तरायणः वैशाखशुक्लपञ्चमी
वैशाख १९ प्रविष्टांशः मङ्गलमयः भवेत्

■ पृष्ठ-३ ■ वर्ष-४ ■ अङ्क-१८३

1

मई ०२, २०२५

Website- www.himsanskritam.com

Email- himsanskrit@gmail.com

2 निलम्बनस्य विरुद्धं
उच्चन्यायालयस्य समीपम्
अगच्छन् प्राथमिकशिक्षकाः

3 सर्वकारेण हिमकेयरसुविधाः
पुनः स्थापयितव्याः, जनाः
चिकित्सां विना चिकित्सालयात्
प्रत्यागच्छन्ति

3 'अन्तर्जालः - विद्यालयानां
कृते अन्तर्जालस्य आग्रहं
कृतवन्तः शिक्षकाः,
—

भारतस्य (जीएसटी) इति
वस्तु-सेवाकरसंग्रहः
विगतवर्षस्य तुलनायां
अस्मिन् वर्षे वर्धितः

हिमसंस्कृतवार्ता: - भारतस्य (जीएसटी)
इति वस्तु-सेवा कर-संग्रहः
विगतवर्षस्य तुलनायां अस्य वर्षस्य
अप्रैलमासे द्वादश-दशमलव-षट्-
प्रतिशतं सम्बन्धं द्वि-दशमलव-
सप्तत्रिंशल्लक्षकोटि-रुप्यकाणां
सार्वकालिकं उच्च-स्तरं प्राप्नोत् ।
प्राशासनिक-सांख्यिकाः अनुसारं,
अप्रैलमासस्य केंद्रीय-वस्तुसेवाकर-
संग्रहः चतुस्त्रिंशदधिक-षट्-शताधिक
अष्टचत्वारिंशत्-सहस्रकोटिरुप्यकाणां,
राज्य-वस्तुसेवाकर-संग्रहः च
द्विसप्तत्यधिक-त्रिंशताधिक-
नवपञ्चाशल्लक्षकोटिरुप्यकाणां आसीत्

भारतेन पाकिस्तानस्य
वायुवाहिनीनां कृते
स्वकीयः वायुमार्गः पिहितः

हिमसंस्कृतवार्ता: - पहलगामक्षेत्रे
आतङ्कप्रकरणमुद्दिश्य भारतेन
पाकिस्तानस्य वायुवाहिनीनां कृते
स्वकीयः वायुमार्गः पिहितः । क्षेत्रस्य
निरुद्धीकरणं मईमासस्य त्रयोविंशति-
दिनाङ्कं यावत् भविष्यति। नागरिकोड्डयन-
मन्त्रालयेन संसूचितं यत् अत्रावसरे
भारतीयाकाशमार्गः पाकिस्तानदेशे
पञ्जीकृतविमानानां, पाकवायुवाहिनीनां,
पाक-सस्यविमानानां कृते नोपलप्स्यते।

पाकिस्तानेन जम्मू-कश्मीरे
नियन्त्रणं रेखोपरि सप्तमवारं
सङ्घर्षविरामस्योल्लङ्घनं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - पाकिस्तानेन
जम्मू-कश्मीरे नियन्त्रणं
रेखोपरि अकारणमेव गोलिकावर्षणम्
विधाय अनवरतं सप्तमवारं
सङ्घर्षविरामस्योल्लङ्घनं कृतम्।
रक्षासूत्रानुसारं भारतीयसेनया
पाकिस्तानीसेनायाः प्रहारस्य प्रभावी-
प्रकारेण प्रत्युत्तरं प्रदत्तम्।
पाकिस्तानीसेनया कुपवाड़ा-उरी-
अखनूर-क्षेत्रेषु नियन्त्रणरेखायां
गोलिकाप्रहारो विहितः। अत्रान्तरे
भारतीय-सेनायपि-नियन्त्रणरेखायां
प्रहारस्य यथोचितमुत्तरं प्रदत्तम्।

मुम्बय्यां जियो-वर्ल्ड-कन्वेंशन-सेंटर इत्यत्र वेव्स
इति प्रथम-वैश्विक-मनोरञ्जन-सम्मेलनस्य उद्घाटनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी
अकथयत् यत् भारते चलच्चित्र-निर्माणस्य,
डिजिटल सामग्र्याः, गेमिंग-फैशन
इत्यनयोः, संगीतस्य, सजीवप्रसारणस्य च
क्षेत्रे वैश्विककेन्द्रस्य रूपेण विकसति ।
ध्यानारोप्यते वर्तते यत् मुम्बय्यां जियो-वर्ल्ड-
कन्वेंशन सेंटर इत्यत्र वेव्स इति प्रथमं
वैश्विक मनोरञ्जन-सम्मेलनं समुद्घाट्य
प्रधानमन्त्रिणा मोदिना एतत् प्रोदीरितम् ।
तेन प्रोक्तं यत् वेव्स इति शब्देन संस्कृति-
रचनात्मकता सार्वभौमिक संपर्काणां तरङ्गः
द्योतते । सः प्रोक्तवान् यत् अनेन वैश्विक
मंचेन कलाकाराणां रचनाकाराणां च
विचाराः वृद्धिमधिमिष्यन्ते। प्रधानमंत्री
पुनः अकथयत् यत् वेव्स वैश्विक ध्यानां
समाकर्षयति यतोऽहि शताधिकानां देशानां
कलाकाराः, नवोन्मेषकाः, निवेशकाः,
नीतिनिर्मातारश्च अस्मिन् सम्मेलने
एकत्रीभूताः सन्ति । वेव्स इत्यस्य प्रशंसा
कुर्वता प्रधानमन्त्रिणा प्रोक्तं यत् अनेन
नवोन्मेषकाः रचनाकाराः च प्रोत्साहिताः
भविष्यन्ति । प्रधानमंत्री अकथयत् यत्
वेव्स-शिखर सम्मेलनं वैश्विक मञ्चे भारतस्य
रचनात्मक शक्तीनां प्रदर्शनं करोति । तेन

प्रतिपादितं यत् वर्तमानसमये, एनीमेशन
इत्यस्य वैश्विकापण-मूल्यं त्रिंशदधिक-
चतुश्शतं बिलियन डॉलर-मिततोऽपि
अधिकम् अस्ति, अपि च आगामि-दशके
अस्य द्विगुणीभूतस्य अनुमानम् अस्ति। सः
प्रोक्तवान् यत् अनेन भारतस्य एनीमेशन-
ग्राफिक डिजाइन इत्यनयोः उद्योगाय एकः
महत्वपूर्णः अवसरः प्रदास्यते । श्रीमोदी
अकथयत् यत् देशः तृतीया
बृहत्तमार्थव्यवस्था भवितुं सकारात्मकदिशि
प्रयासं करोति, अपि च अस्य पार्श्वे विश्वस्य
तृतीयं बृहत्तमं स्टार्टअप इति
पारिस्थितिकतन्त्रम् अस्ति । सः प्रोक्तवान्
यत् विकसित-भारते प्रति भारतस्य यात्रा
अद्यनैव समारम्भा अस्ति सहेव
अर्बुदतोऽप्यधिकायाः जनसंख्यायाः देशः
भारतम्, अर्बुदतोऽप्यधिकाणां कथानां देशः
अपि अस्ति। अस्मिन् अवसरे महाराष्ट्रस्य
मुख्यमन्त्री देवेन्द्र फडणवीसः
प्रख्यापितवान् यत् भारते सञ्चारमाध्यमक्षेत्रे
मनोरञ्जनक्षेत्रे च विश्वस्य नेतृत्वं विधातुं
सज्जमस्ति। तेनोदीरितं यत्
मनोरञ्जनार्थव्यवस्था भारतमहाराष्ट्रयोः कृते
नूतनविकासस्य आधारभूतास्ति।

आतङ्कसमर्थकान्, प्रायोजकान् च विरुध्य न्यायिक-
कार्याचरणं विधातुं समाह्वानम् अकरोत् विदेशमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ता: - विदेशमन्त्री डॉ. एस्-
जयशंकरः अमेरिकायाः सचिवेन मार्कोरुबियो
इत्यनेन सह वार्ताम् अकरोत्। जयशङ्करः
प्रोदीरितवान् यत् जातयां वार्तायां तयोः
मध्ये पहलगामे सञ्जातं आतङ्कयुक्तप्रकरणम्
अधिकृत्य चर्चा जाता। श्रीजयशंकरः
आतङ्कयुक्तपराधिणः, आतङ्कसमर्थकान्,
प्रायोजकान् च विरुध्य न्यायिक-कार्याचरणं
विधातुं समाह्वानम् अकरोत् ।

कोरियागणराज्यस्य समर्थनाय
चो-ताए-युल इत्यस्मै
आभारं प्रकटीकृतम्

विदेशमन्त्री डॉ. एस्.जयशङ्करः
दक्षिणकोरियादेशस्य स्वीयसमकक्षेण चो-
ताए-युल इत्यमुना सह दूरभाषमाध्यमेन
पहलगामे दुरापत्रस्य आतङ्कवादप्रकरणस्य
विषये चर्चा साधितवान् ।
सामाजिकान्तर्जालिक-सन्देशे डॉ.
जयशङ्करेण आतङ्कवादस्य अपाकरणार्थं
विशेषबलं प्रदत्तम्। तेन पहलगामे दुरापत्रे
आतङ्कवादप्रकरणे कोरियागणराज्यस्य
समर्थनाय श्री चो-ताए-युल इत्यस्मै
आभारभारं प्रकटीकृतम्।

सुभाषितम्

लोभात् क्रोधः प्रभवति,
लोभात् कामः प्रजायते।
लोभात् मोहश्च नाशश्च,
लोभः पापस्य कारणम्।

भावार्थः- क्रोध की उत्पत्ति लोभ
से होती है, लोभ से ही काम और
मोह की उत्पत्ति होती है। नाश का
कारण भी लोभ है। लोभ से ही
मनुष्य पाप करता है।

प्रतिदिनं नवीनतमं
हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकवार्तापत्रं प्राप्त्यर्थं
7876636263
Whatsapp संख्या मध्ये
नमो नमः लिखन्तु

To get the latest
himsanskritvartah
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः
दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-
अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः
पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

जाति-जनगणनायाः निर्णयः
सामाजिकन्यायं प्रति
एनडीए-सर्वकारस्य
प्रतिबद्धतां प्रदर्शयति -
केन्द्रीय-शिक्षामन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ता: - केन्द्रीय-
शिक्षामन्त्री धर्मेन्द्र-प्रधानः प्रोक्तवान्
यत् जाति-जनगणनायाः निर्णयः
सामाजिक न्यायं प्रति एनडीए-
सर्वकारस्य प्रतिबद्धतां प्रदर्शयति।
नवदेहल्यां वार्ताहरान् सम्बोधयन्
श्रीप्रधानः प्रख्यापितवान् यदयं निर्णयः
अकस्मान्नैव स्वीकृतः अपितु
सर्वकारेण एषः पदक्षेपः सम्यग्विचिन्त्य
सन्धारितः। तेन विज्ञापितं यत्
राष्ट्रीय-जनगणना मूलतः
एकविंशत्यधिक-द्विसहस्रतमवर्षाय
निर्धारिता आसीत् परञ्च राजनीतिक-
प्रकरण-समित्या इदानीं
आगामीजनगणनायां जाति-जनगणना
सम्मिलितुं सैद्धान्तिक निर्णयः
स्वीकृतः। तेन प्रोक्तं यत् गृहमन्त्रिणा
एकवर्षात् पूर्वमेव विषयेऽस्मिन्
सङ्केतितमासीत्।

Himachal News - निलम्बनस्य विरुद्धं उच्चन्यायालयस्य समीपम् अगच्छन् प्राथमिकशिक्षकाः, सर्वकाराय सूचनापत्रम्; १३ दिनाङ्के भविष्यति श्रवणम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। राजधानी शिमलानगरे क्रमिकम् अनशनं कुर्वन्तः प्राथमिकशिक्षकसङ्घस्य पदाधिकारिणः अष्टानां शिक्षकानां निलम्बन-आदेशस्य विरुद्धं हिमाचल-उच्चन्यायालयस्य समीपं गतवन्तः। संघाध्यक्ष जगदीश शर्मा, संजयः, प्रतापठाकुरः, रामसिंहरावः इत्येतेः संयुक्तरूपेण याचिका प्रवेशिता अस्ति। प्रकरणस्य श्रवणम् मे १३ दिनाङ्के भविष्यति। उच्चन्यायालयेन अस्मिन् विषये शिक्षासचिवाय विद्यालयशिक्षानिदेशकाय च सूचनापत्रं प्रेषितम्

अस्ति। गुरुवासरे प्रारम्भिकश्रवणावसरे सर्वकारेण न्यायालयात् प्रतिक्रियायै किञ्चित् समयं याचितवान्। उच्चन्यायालयेन प्रतिवादीभ्यः अन्तरिमश्रयं याचमानस्य आवेदनस्य उत्तरं दातुं एकसप्ताहस्य समयः प्रदत्तः। अतिरिक्तमहाधिवक्ता राजनकहोलः न्यायालयेन उत्तरं दातुं एकसप्ताहस्य समयं दातुं अनुरोधं कृतवान्, यत् न्यायालयेन स्वीकृतम्। अपरपक्षे याचिकाकर्तारः आरोपयन्ति यत् तेषां संवैधानिकाधिकारं दमनार्थं सर्वकारेण तेषां विरुद्धं एकपक्षीया कार्यविधिः कृता। निलम्बन-आदेशेन तेषां मुख्यालयः दूरं निश्चयः अभवत्। यस्मिन् आरोपे ते निलम्बिताः तस्मिन् अभिलेखानां छेदनस्य प्रश्नः नास्ति। एप्रिल-मासस्य २६ दिनाङ्के शिमला-नगरस्य चौड़ा-मैदान-स्थले निदेशालयानाम् पुनर्गठनस्य विरोधं कृत्वा संघस्य सौजन्येन शतशः शिक्षकाः विरोधं कृतवन्तः। इदानीं सर्वकारविरुद्धं अपमानजनकं वचनं कृत्वा अष्टशिक्षकाणां निलम्बनं कृतम्।

चम्याना-चिकित्सालये आन्तरिक- रोगीविभाग- सेवा: आरब्धाः, मुख्यमंत्री सुखु: उद्घाटनं कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुखुः शिमलासमीपस्थे अटल-इन्स्टीट्यूट-ऑफ-मेडिकल-सुपरस्पेशलिटी, चमियाना इत्यत्र आन्तरिकरोगीविभागसेवानाम् उद्घाटनं कृतवान्। वर्धमानां रोगिणां संख्यां पूरयितुं आईजीएमसी शिमलायां उत्तमस्वास्थ्यसेवासुविधाः प्रदातुं जठरान्त्रविज्ञानं, न्यूरोलॉजी, अन्तःस्रावीविज्ञानं, नेफ्रोलॉजी, मूत्रविज्ञानं, प्लास्टिकसर्जरी च विभागान् आईजीएमसीतः चम्याना सुपर स्पेशलिटी चिकित्सालये प्रति स्थानान्तरितम् अस्ति। हृदयविज्ञानं तथा हृदयवक्षःसंवहनीशल्यक्रिया (CTVS) सेवाः अपि आगामिमासद्वये अस्मिन् चिकित्सालये स्थानान्तरिताः भविष्यन्ति। मुख्यमंत्री चिकित्सालयस्य निरीक्षणं कृत्वा रोगिणां कृते गुणवत्तापूर्णस्वास्थ्यसेवासुनिश्चयं कर्तुं अधिकारिभ्यः निर्देशं दत्तवान्। सः चिकित्सालयस्य परिसरे अधिकारिभिः सह सभां कृत्वा रोगिभ्यः प्रदत्तानां सेवानां विषये सूचनां गृहीत्वा आवश्यकपरिष्कारार्थं निर्देशान् दत्तवान्। समागमे मुख्यमंत्री लोकनिर्माणविभागस्य चिकित्सालयं प्रति गच्छन् मार्गस्य अधिकपरिष्काराय अपि निर्देशं दत्त्वा रोगिणां सुविधायै परिवहनसुविधाः अपि सुदृढाः भविष्यन्ति इति अवदत्। सुखविन्दरसिंहसुखुः अवदत् यत् चम्याना-चिकित्सालयस्य निर्माणं बहुकालात् अस्ति, परन्तु तस्य सम्पन्नोकरणस्य कार्यं वर्तमानसर्वकारेण क्रियते। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः स्वसम्पदा सह एतत् कार्यं सम्पन्नं

करोति, निर्माणकार्यं सम्पन्नं कर्तुं २३ कोटिरूप्यकाणां राशिः स्वीकृता। सः अवदत् यत् अस्मिन् चिकित्सालये ३३७ शय्यानां क्षमता अस्ति तथा च अस्मिन् उच्चस्तरीयस्य शल्यक्रियागृहस्य, कैथ-प्रयोगशालायाः च सुविधाः सन्ति। आगामिषु षड्मासेषु एतत् चिकित्सालयं पूर्णतया कार्यरतं भविष्यति। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् राज्यसर्वकारः चम्याना-चिकित्सालयस्य अपि च सर्वेषां चिकित्सा-महाविद्यालयानाम्, क्षेत्रीय-चिकित्सालयानां च आधुनिक-प्रौद्योगिक्या उन्नयनं कुर्वन् अस्ति, येन राज्यस्य अन्तः एव रोगिणां कृते विश्वस्तरीयाः सुविधाः उपलब्धन्ते इति। अनेन रोगिणां समयस्य धनस्य च रक्षणं भविष्यति। सः अवदत् यत् चम्याना राज्यस्य प्रथमं चिकित्सालयं भविष्यति यत्र रोबोटिक-शल्यक्रियायाः सुविधा भविष्यति, तदनन्तरं काङ्गड़ामण्डलस्य टाण्डाचिकित्सालये अपि एषा सुविधा उपलब्धा भविष्यति। राज्यसर्वकारः टाण्डा, हमीरपुरं नेरचौकः इत्यत्र स्थितेषु चिकित्सामहाविद्यालयेषु ३ टेस्ता एमआरआई यन्त्राणां स्थापनायाः प्रक्रियायां वर्तते येन रोगिणां विशेषचिकित्सासेवाः प्रदातुं शक्यन्ते। आईजीएमसी इत्यस्मिन् विद्यमानं एमआरआई-यन्त्रं शीघ्रमेव प्रतिस्थाप्यते। मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् चिकित्सालयेषु चिकित्सासेवाः विश्वस्तरीयाः कर्तुं दृष्ट्या राज्यसर्वकारः आधुनिकप्रौद्योगिक्याः कृते २०० कोटिरूप्यकाणि व्यययति।

नवदेहल्यां केन्द्रीय- ग्रामीण- विकास- राज्यमन्त्रिणा कमलेश पासवानेन सह मिलितवान् लोकनिर्माणमन्त्री विक्रमादित्यसिंहः

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। लोकनिर्माणमन्त्री विक्रमादित्यसिंहः नवदेहल्यां केन्द्रीयग्रामीणविकासराज्यमन्त्रिणा कमलेश पासवानेन सह मिलितवान्। असौ केन्द्रीयराज्यमन्त्रिणः पीएमजीएसवाई-४ इत्यस्मिन् समावेशार्थं सत्यापनस्य लम्बनपर्यन्तं ६३७ बस्तयः शीघ्रं निस्तारणं कर्तुम् आग्रहं कृतवान्। सः सूचितवान् यत् राज्यस्य ५७ प्रतिशतं मार्गाः पीएमजीएसवाई- अन्तर्गतं निर्मिताः सन्ति, एतेषां मार्गाणाम् अनुरक्षणार्थं प्रतिवर्षं २५० कोटिरूप्यकाणि व्ययन्ते, तथापि राज्यस्य कठिनभौगोलिकस्थितिं दृष्ट्वा अधिकधनस्य आवश्यकता वर्तते। सः मार्गस्य परिपालनाय वर्तमानवित्तवर्षस्य अतिरिक्तधनस्य व्यवस्थापनमपि आग्रहं कृतवान्। विक्रमादित्यसिंहः उक्तवान् यत् पीएमजीएसवाई- १ इत्यस्य अन्तर्गतं निर्मितानाम् त्रयाणां मार्गाणाम् उन्नयनस्य आवश्यकता वर्तते, एतान् मार्गान् पीएमजीएसवाई- ४ मध्ये समावेष्टुम् आग्रहं च कृतवान्। पीएमजीएसवाई-३ अन्तर्गतं पथपरियोजनानाम् अनुमोदनं कृत्वा पीएमजीएसवाई-१ इत्यस्य अन्तर्गतं डोडराक्वार-बड़ाभङ्गलक्षेत्रे चतुर्णां मार्गपरियोजनानां कार्यस्य विस्तारं ३१ मार्च २०२६ पर्यन्तं कृत्वा केन्द्रीयमन्त्रिणं धन्यवादं दत्तवान्। कमलेशपासवानः राज्याय सर्वसम्भवसहायतायाः आश्वासनं दत्तवान्। समागमे हिमाचलप्रदेशस्य लोकनिर्माणविभागस्य एवं मन्त्रालयस्य वरिष्ठाधिकारिणः अपि उपस्थिता अभवन्।

राज्ये एकसप्ताहं यावत् वर्षा भविष्यति इति पूर्वानुमानम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। गुरुवासरे सायं राजधानी शिमलानगरे वातावरणस्य स्थितिः क्षीणतां प्राप्तवती। गुरुवासरे शिमलानगरे वर्षायाः अनन्तरं वातावरणं शीतलं जातम्। अन्येभ्यः राज्येभ्यः शिमला-नगरं गन्तुं आगच्छन्तः पर्यटकाः शीत-वायोः आनन्दं लभन्ते। राज्ये एकसप्ताहं यावत् वर्षा भविष्यति इति पूर्वानुमानम् अस्ति। तत्सह, वर्षा कृषकाणां चिन्ता वर्धिता यतः कटनार्थं सज्जेषु क्षेत्रेषु स्थितानां गोधूमसस्यानां क्षतिः सम्भवति। अस्मिन् काले उच्चशिखरेषु हिमपातस्य सम्भावना वर्तते। राज्यस्य अनेकेषु भागेषु वज्रपातस्य पीत-सचेतना अपि अधिसूचिता अस्ति। पाश्चात्यविकारस्य सक्रियीकरणात् वातावरणे परिवर्तनस्य सम्भावना वर्तते। मौसमकेन्द्रशिमला-अनुसारं शुक्रवासरे कुल्लू, मण्डी, लहौल-स्पीटी, शिमला, किन्नौर-मण्डलेषु विभिन्नेषु भागेषु लघुवृष्टेः सम्भावना वर्तते। मे २ तः ४ पर्यन्तं राज्यस्य केषुचित् भागेषु लघुतः मध्यमपर्यन्तं वर्षाणां सम्भावना वर्तते।

सर्वकारेण हिमकेयरसुविधा: पुनः स्थापयितव्याः, जनाः चिकित्सां विना चिकित्सालयात् प्रत्यागच्छन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता:- शिमला। विपक्षस्य नेता जयरामठाकुरः अवदत् यत् सर्वकारेण हिमकेयर इत्यस्मात् चिकित्सासुविधां तत्कालं प्रभावेण पुनः स्थापयितव्या। जनाः चिकित्सायाम् आगच्छन्ति, विशालं चिकित्सालयस्य देयकं दातुं असमर्थतायाः कारणात् चिकित्सां विना अथवा अपूर्णचिकित्सां कृत्वा पुनः गच्छन्ति। यदा तेषां जीवनं संकटग्रस्तं भवति तदा जनाः चिकित्सां प्राप्तुं ऋणं ग्रहीतुं बाध्यन्ते। प्रतिदिनं जनानां कृतेऽपि मम दूरवाणी प्राप्यते। सर्वे अपि तथैव वदन्ति यत् भवतः हिमकेयर (Him Care) पत्रं कार्यं न करोति। वैद्याः तस्य चिकित्सां कर्तुम् अस्वीकृतवन्तः। पञ्चाशत् सहस्राणि रुप्यकाणि निक्षेपं कर्तुं प्रार्थिताः, एकलक्षरूप्यकाणि निक्षेपं कर्तुं प्रार्थिताः। जनाः पृच्छन्ति यत् मया धनं कुतः प्राप्तव्यम्? कथं चिकित्सां प्राप्नोमि? यदा सर्वकारः वदति यत् हिमकेयर-योजना न निरुद्धा अस्ति तदा सर्वकारीयचिकित्सालयेषु किमर्थं न प्रचलति? जनाः किमर्थं चिकित्सां न प्राप्नुवन्ति? जनाः न केवलं स्वस्य दुःखान्, कष्टान् च सहभागीकर्तुम् आह्वयन्ति अपि तु स्वैः सह चिकित्सालये प्रवेशितानां जनानां समस्याः अपि सहभागीकर्तुम् आह्वयन्ति। जनानां प्रश्नानाम् उत्तराणि मम नास्ति। यथा राज्यस्य एकः अपि निवासी अपि स्वस्य चिकित्सां कर्तुम् असहायः न तिष्ठति, अतः वयं पूर्वसर्वकारे Himcare इत्यस्य व्यवस्थां कृतवन्तः। परन्तु वर्तमानसर्वकारः राज्यस्य प्रत्येकं वर्गं अन्यायं करणस्य अतिरिक्तं रोगिणां जनानां प्रति अन्यायं अपि कुर्वन् अस्ति।

जयरामठाकुरः अवदत् यत् हिमकेयर पत्रं गम्भीररोगेण पीडितानां जनानां चिकित्सायां कार्यं न करोति। एतादृशानां रोगिणां यस्य तत्कालं चिकित्सा, शल्यक्रिया, स्टेन्ट-प्रवेशः इत्यादयः आवश्यकाः सन्ति, तेषां अपि किमपि साहाय्यं न प्राप्यते। हिम केयर कृत्वा अपि तेभ्यः चिकित्सायाः कृते धनं निक्षेपयितुं प्रार्थ्यते। यदि धनं नास्ति तर्हि चिकित्सा नास्ति। जनाः स्वप्राणान् रक्षितुं ऋणं गृह्णन्ति। किं एतस्य व्यवस्थापरिवर्तनस्य विषये सर्वकारेण चर्चा कृता आसीत्? राज्यस्य जनाः चिकित्सायाः कृते असहायः न दृश्यन्ते तथा च जनाः हिमकेयर इत्यस्मात् अबाधितचिकित्सां निरन्तरं प्राप्नुवन्ति इति व्यवस्थां कर्तुं सर्वकारेण अनुरोधः क्रियते।

आङ्गनवाडीकेन्द्रेषु सामग्री वितरणस्य व्यवस्था परिवर्तिता

हिमसंस्कृतवार्ता:। किशोरी, गर्भिणी, स्तनपानं कुर्वतीनां महिलानां, बालकानां च कुपोषणं निवारयितुं सर्वकारः आंगनवाडीकेन्द्रद्वारा गृहे गृहे राशनस्य अन्तर्गतं शुष्कराशनं वितरति, परन्तु बहुवारं पोषणयुक्तं भोजनं लाभार्थिनं न प्राप्नोति इति सूचनाः प्राप्यन्ते। योजनायां विशालः भ्रष्टाचारः भवति। एतादृशौ परिस्थितौ इदानीं नूतना व्यवस्था कार्यान्विता अस्ति। एतस्याः समस्यायाः निवारणाय सर्वकारेण पारदर्शीव्यवस्थायाः कार्यान्वयनस्य दिशि जनवरी-मासस्य प्रथमदिनात् मुखसत्यापनं, ओटीपी-व्यवस्था च कार्यान्विता अस्ति। आंगनवाडीकेन्द्रे दुर्बलवर्गपरिवारस्य बालकानां, गर्भिणीनां, स्तनपानं कुर्वतीनां च महिलानां तथा किशोरीणां च पूरकपोषणं प्रदत्तं भवति। एषा व्यवस्था Take Home Ration (THR) इति नाम्ना प्रसिद्धा अस्ति। अस्याः व्यवस्थायाः अन्तर्गतं कुपोषणस्य समस्यां निवारयितुं प्रयत्नाः क्रियन्ते।

त्रिपुरायाः जम्पुइजला इति जनजातीय-स्थाने संस्कृतसम्भाषणशिविरम् प्रारब्धम्

हिमसंस्कृतवार्ता - अगरतला।

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयस्य संस्कृताध्ययनकेन्द्रं रामठाकुरमहाविद्यालयेन तथा संस्कृतभारती त्रिपुराप्रान्तस्य अगरतला विभागस्य उद्योगाभ्यां श्रीगौराङ्ग-विद्या-मन्दिराश्रमे संस्कृतसम्भाषणशिविरं उद्घाटनम् अभवत्। स्मर्तव्यं यत् शिविरस्य स्थानमिदं सुप्राचीनं विद्यते। वस्तुतः एषः आश्रमः माणिक्यवंशीयराजः पृष्ठपोषके ईशवीय 1832तम-वर्षतः जायमानमस्ति। सम्प्रति आश्रमस्याधिने अयम् आवासीयविद्यालयस्य ईशवीय 1988वर्षतः प्रचलनमस्ति। शिविरस्य अस्य उद्घाटनकार्यक्रमे उपस्थितमासन् संस्कृतभारत्याः ईशान्यक्षेत्रस्य संघटनमन्त्री श्रीमान् मोहनकन्ननवर्यः, विश्व-हिन्दू-परिषदः त्रिपुराप्रान्तस्य अध्यक्षः श्रीमान् सचीनकलोइवर्यः,

संस्कृतभारत्याः त्रिपुराप्रान्तस्य सङ्घटनमन्त्री श्रीमान् विक्रमविश्वसवर्यः, अगरतला-विभागस्य मन्त्री श्रीमान् राजुचक्रवर्तीमहोदयः, संस्कृताध्ययनकेन्द्रं - रामठाकुर-महाविद्यालयस्य केन्द्रशिक्षकः श्रीमान् नयनज्योतिशर्मा, शिविरशिक्षिका श्रीमतिशिप्राघोषश्च। कार्यक्रमेऽस्मिन् 110जना शिक्षार्थिनः शिक्षकाः च समुपस्थिताः आसन्। उद्घाटनकार्यक्रमात् परं शिविरस्य अपि प्रारम्भम् अभवत्। उपस्थितेषु छात्रेषु सर्वे छात्राः जनजातीयाः सन्ति। शिविरमिदं अद्य आरभ्य मे मासस्य नवमदिनाङ्कयावत् चलिष्यति। जम्पुइजला इति स्थाने प्रथमवारम् एतादृशस्य संस्कृतशिविरस्य आयोजनं जायते इति आयोजितेभ्यः जनैः सूचितम्।

अन्तर्जालः - विद्यालयानां कृते अन्तर्जालस्य आग्रहं कृतवन्तः शिक्षकाः,

हिमसंस्कृतवार्ता:। गतसप्तदिनानि यावत् शिक्षानिदेशालयस्य बहिः विरोधप्रदर्शनं कुर्वन्तः शिक्षकाः अधुना राज्यसर्वकारेण अपरं नूतनं विषयम् उत्थापितवन्तः। राज्यस्य प्राथमिकविद्यालयेषु १५ दिवसाभ्यन्तरे अन्तर्जालस्य सुविधां प्रदातुं शिक्षकाः आग्रहं कृतवन्तः। एतेन सह शिक्षकैः स्पष्टतया उक्तं यत् यदि १५ दिवसेषु एषा सुविधा उपलब्धा न भवति तर्हि ते विद्यालये सर्वविधं कार्यं स्थगयिष्यन्ति। अधुना यावत् शिक्षकाः कथञ्चित् स्वस्य पुटकतः रिचार्ज कृत्वा सर्वविधं ऑनलाइन-कार्यं सम्पन्नं कुर्वन्ति स्म, परन्तु अधुना ते विद्यालयाय ब्रॉडबैण्ड, सिमकार्ड इत्यादीनां प्रदातुं याचनां

वर्धितवन्तः। एषा सूचना संघस्य प्रदेशाध्यक्षेण जगदीशशर्मा द्वारा विद्यालयशिक्षानिदेशकाय आशीषकोहली इत्यस्मै प्रदत्ता। ज्ञातव्यं यत् एप्रिलमासस्य २६ दिनाङ्के शिक्षासचिवेन पत्रं निर्गत्य ये शिक्षकाः अन्तर्जालद्वारा कार्यं न कुर्वन्ति ते अनिवार्यतया निवृत्ताः भविष्यन्ति इति निर्देशः दत्तः आसीत्। एतादृशौ परिस्थितौ अधुना शिक्षकाः एतां नूतनां याचनां विभागस्य समक्षे स्थापितवन्तः। राज्यसर्वकारेण प्राथमिकशिक्षकाणां कृते टैब्लेट् दत्ताः आसन्। विद्यालयेषु ब्रॉडबैण्डस्य सुविधा नास्ति इति कारणेन एतानि टैब्लेट् अप्रयुक्तानि शयितानि इति संघः वदति